

SILA-İ RAHİM VE NEMİ[1] İslâm'a göre insan, Yüce Allah'ın yarattığı varlıkların en mükemmelidir. Nitekim Kur'an-Kerim'de, لَقَدْخَلَقْنَاالإنسَانَفِيأَحْسَنِتَقْوِيمٍ“Şüphesiz biz insanı en güzel biçimde yarattık.” (Ticir, n, 95/4) buyurulmuştur. Kendisine nispet edilen, “Sen kendini kçk bir varlık sanırsın oysa sende en b&y&kˆlem d&r&l&m&ş halde mevcuttur”[2] mısralarıyla Hz. Ali, insanın sahip olduğu potansiyeli gˆyet g&z ve veciz bir şekilde dile getirmeye çalışmıştır. İnsan, yaratılışı ve ihtiyaçları gereği toplum halinde yaşamaya mecburdur. Çnk&o, b&t&n ihtiyaçlarını bireysel olarak karşılama imkanına sahip değildir. Çğu yazar ve bilim adamı tarafından onun sosyal bir varlık olarak nitelendirilmesi bu gerçeğin form&le edilmiş şekli olsa gerek. Ayrıca dinimizin m&minleri b&l&nme yerine birlikteliğe, beraberliğe davet eden emirlerini de insanın bu ihtiyacı paralelinde değerlendirmenin gereği ortaya çıkmaktadır. İnancı, sosyal ve k<&rel yapısı her ne olursa olsun toplum halinde yaşamanın insana y&klediği belli bir takım sorumluluklar vardır. Bu sorumlulukların temel dayanağını kamu yararı, başka bir ifadeyle toplumsal fayda teşkil etmektedir. Toplumu teşkil eden insanlara fert olarak y&klenen sorumluluklar, onların faydalarına yöneldir. Her sorumluluk, dolaylı ya da dolaysız bir şekilde yine onlara hak olarak döner. Unutulmamalıdır ki, kişisel veya kitlesel olarak ihlal ve ihmâl edilen her sorumluluk, bir anlamda bireysel ya da toplumsal hakkın iptali olarak nitelendirilebilir. Hak talebi veya toplumsal hayatın getirilerinden faydalanma, bir y&n&yle sorumluluğun yerine getirilmesi ile ilintilidir. Şüphesiz toplum olarak yaşamanın belli ilke ve kuralları vardır. Dinimizde, başta insan olmak &zere b&t&n canlılara karşı iyi davranmak genel ilkedir. Bu iyi davranış sadece insanları değil diğer canlıları da kapsar. Zira varlık ˆlemi Cenab-ı Hakk'ın eseridir. Yunus'un; ‘Elif okuduk öt&r& Pazar eyledik göt&r& Yaratanı hoş gör Yaratan’dan öt&r&'”[3] mısralarında dile getirdiği gibi bizler b&t&n yaratılanları yaratandan öt&r& severiz, onları haklarına riˆyet ederiz. Zira evrendeki canlı-cansız hemen her şey Y&ce Yaratıcının eseridir. İnsanlık ˆlemi değişik etnik kökenleriyle, inanç ve k<&rleriyle b&y&k bir aile konumundadır. Nitekim, وَمِنْآيَاتِهِخَلْقُالسَّمَاوَاتَِاخْتِلَافُأَلْسِنَتِكُمْوَأَلْوَانِِ

03;#1615;#1605;#1618; #1573;#1616;#1606;#1617;#1614; #1601;#1616;#1610;
#1584;#1614;#1604;#1616;#1603;#1614;
#1604;#1614;#1570;#1610;#1614;#1575;#1578;#1613;
#1604;#1617;#1616;#1604;#1618;#1593;#1614;#1575;#1604;#1616;#1605;#16
16;#1610;#1606;#1614; “O’nun âyetlerinden biri de
göklerin ve yerin yaratılması, dillerinizin ve renklerinizin değişik olmasıdır. Şüphesiz
bunda bilenler için ibretler vardır” (Rûm, 30/22) anlamındaki âyet,
insanlar arasında söz konusu olan kültürel, sosyal ve etnik farklılıkların fıtrî
olduğuna işaret etmekte ve bu farklılıkları, Allah’n yüceliğini gösteren deliller
olarak nitelemektedir. İnsanlar, değişik renklerde farklı isimlerde aynı bahçenin
gülleridir. Bu geniş yelpaze içinde herkesin birbirine karşı yakınlık ve ilişki derecesi
farklı farklıdır. Davranışlar, bu yakınlık ve ilişki derecesine göre şekil ve anlam
kazanır. Bilindiği gibi insana en yakın olanlar; anne, baba, dede-nine, kardeşler, torunlar,
amcalar, halalar, teyzeler ve diğer yakınlardır. Bunlar bir ağacın kökleri, gövdesi ve
dalları mesabesinde dirler. Ağacın gövdesi, dalları ve kökleri arasındaki ilişki neyse
akraba arasındaki ilişki de odur. Bu ilişkinin koparılmayıp, aksine sağlamlaştırılması asıldır.
Yakınlar arasındaki bu bağ, dini terminolojide "sıla-i rahim" şeklinde nitelendirilmektedir. Kavram
ve Kapsam Olarak Sıla-i Rahim Sıla-i rahim; gerek kan, gerekse evlilik vesilesiyle oluşan
hısımlara, yakınlarla iyilikte ve yardımda bulunma, onlarla ilgilenme, akrabalık bağlarını
güçlendirip, koruma şeklinde tanımlanabilir. İslâm dini, yakınlar
arasındaki bu bağın koparılmasını, büyük günahlar arasında saymıştır. Zira
insanın diğer insanlarla olan ilişkileri, yakınları ile olan ilişkilerine göre
şekillenmektedir. Buna göre yakınları ile iyi ilişkiler içinde olmayan insan, diğer
insanlarla nasıl iyi ilişkiler içinde olabilir? Toplumdaki sevgi ve dayanışma bağlarının
ç özümesi aileden başlar, komşulara ve diğer kesimlere sirâyet eder,
neticede fert ve toplum bazında ahenk bozulur. Kur’an-ı Kerim’de,
#1608;#1614;#1575;#1593;#1618;#1576;#1615;#1583;#1615;#1608;#1575;#16
18; #1575;#1604;#1604;#1617;#1607;#1614; #1608;#1614;#1604;#1575;#1614;
#1578;#1615;#1588;#1618;#1585;#1616;#1603;#1615;#1608;#1575;#1618;
#1576;#1616;#1607;#1616; #1588;#1614;#1610;#1618;#1574;#1611;#1575;
#1608;#1614;#1576;#1616;#1575;#1604;#1618;#1608;#1614;#1575;#1604;#16
16;#1583;#1614;#1610;#1618;#1606;#1616;
#1573;#1616;#1581;#1618;#1587;#1614;#1575;#1606;#1611;#1575;
#1608;#1614;#1576;#1616;#1584;#1616;#1610;
#1575;#1604;#1618;#1602;#1615;#1585;#1618;#1576;#1614;#1609;
#1608;#1614;#1575;#1604;#1618;#1610;#1614;#1578;#1614;#1575;#1605;#16
14;#1609;
#1608;#1614;#1575;#1604;#1618;#1605;#1614;#1587;#1614;#1575;#1603;#16
16;#1610;#1606;#1616;
#1608;#1614;#1575;#1604;#1618;#1580;#1614;#1575;#1585;#1616;
#1584;#1616;#1610;
#1575;#1604;#1618;#1602;#1615;#1585;#1618;#1576;#1614;#1609;
#1608;#1614;#1575;#1604;#1618;#1580;#1614;#1575;#1585;#1616;
#1575;#1604;#1618;#1580;#1615;#1606;#1615;#1576;#1616;
#1608;#1614;#1575;#1604;#1589;#1617;#1614;#1575;#1581;#1616;#1576;#16
16; #1576;#1616;#1575;#1604;#1580;#1614;#1606;#1576;#1616;
#1608;#1614;#1575;#1576;#1618;#1606;#1616;
#1575;#1604;#1587;#1617;#1614;#1576;#1616;#1610;#1604;#1616;

وَمَا
مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ إِنَّ
اللّهَ لاَ
يُحِبُّ مَن
كَانَ
مُخْتَالاً
فَخُورًا “Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaş'a, yolcuya, idare ve himayeniz altında olanlara iyi davranın. Allah kendini beğenen ve daima böbürlenip duran kimseyi sevmez” (Nisa: 4/36) anlamındaki âyet, Müslümanların yapması gerekli gürevlerden bir kısmını dile getirmektedir. Allah’a ibadet dışında başta ana-baba olmak üzere toplumun diğer bireyleri ile iyi ilişkiler kurulması bir gürev olarak vurgulanmaktadır. Âyetle konu olan gruplarla iyi ilişkiler kurabilmenin yollarından birisi de sıla-i rahim kavramı içinde değerlendirilen ve belki de onun özünü teşkil eden ziyarettir. Zira nice yalnız anne-babalar, bir dost ve evlat yolu güzlemektedirler. Kendilerinin halini soracak, bir nebze olsun dertlerini paylaşacak çocuklar, akrabalar, dostlar zaman zaman ne kadar da aranır. Gerek akrabalarımız gerekse diğer insanlarla ilişkilerimiz gün geçtikçe zayıflıyor. Kendimizin dışındaki insanları ve onların problemlerini gün geçtikçe umursamaz oluyoruz. Huzuru, sevinci, üzüntüyü, varlığı, yokluğu bireysel olarak yaşamaya doğru hızla ilerliyoruz. Oysa problemler, üzüntüler paylaşıldıkça hafifler, aynı şekilde de sevinçler de paylaşıldıkça daha büyük bir anlam kazanır. Ahlakımız, ticaretimiz, sanatımız, dinlenme ve eğlence kültürümüz, insanî ilişkilerimiz gittikçe yozlaşmaktadır. Bunun en önemli sebebi modern dünyanın bizlere sunduğu hayat tarzı ve kendi değerlerimizden uzaklaşmamız olsa gerek. Kentlere doğru yaklaştıkça akraba ilişkilerinin zayıfladığını, hatta kaybolma noktasına geldiğini gürmekteyiz. Oysa dinimiz, bir taraftan akraba ilişkilerini mümkün merteye kuvvetlendirmemizi, onlardan muhtaç konumda olanları koruyup kollamamızı emrederken, diğer taraftan da yakınlarla ilişkilerimizi koparmamızı yasaklamaktadır. Dinimizde sıla-i rahimin, bu derece önemli gürümesinin temelinde, işte bu tür kaygıların yattığı ifade edilebilir. Bu itibarla sıla-i rahimin, bu tür problemlerin çözümünde etkin bir yol olduğu söylenebilir. Allah’a Olan Sıla Sıla-i rahim denince ilk olarak yakınlarımızla olan ilişkimizi sürdürme akla gelmekle birlikte insan, Yüce Yaratıcısı olan Allah ile de bağını devam ettirmelidir. Zaten yakınlarla olan sıla, Rab ile olan sılanın varlığı durumunda daha da bir önem kazanmaktadır. İnsan önce yaratıcısına bağlanmak zorundadır. Yani o, öncelikle kendisine her türlü nimeti bahşeden yaratıcısı ile sılasını kesmemekle yükümlüdür. Çünkü Rabbi ile muhabbet ve minnet bağları kopmuş bir insanın artık tutunacak bir dalı, sığınacak bir yeri kalmamıştır. Böyle bir insanın diğer insanlarla oluşturduğu bağ ve birlik, özünde bir kıymet ifade etmez. Çünkü kurduğu aile ve toplum, ancak zaruretlerin, dünyevî menfaatlerin bir araya getirdiği bir topluluk hüviyetinde olabilir. Çağımızda bu konumda olan fert veya toplumlarının yaşadığı büyük problem ve sosyal bunalımların asıl sebebi, Yüce Yaratıcı ile olan sılanın koparılması değil midir? O’nunla olan sıla (imân ve onun gereğini yerine getirme), sılaların en güçlüsü ve insanı huzura ulaştıran bir sıladır.

Kur'an-ı Kerim'de, اَ
إِكْرَاهَ
فِي الدِّينِ
قَد
تَّبَيَّنَ
الرُّشْدُ
مِنَ
الْغَيِّ
فَمَنْ
يَكْفُرْ
بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِن
بِاللّهِ
فَقَدِ
اسْتَمْسَكَ
بِالْعُرْوَةِ
الْوُثْقَىَ
لاَ
انفِصَامَ
لَهَا... “Dinde zorlama yoktur; artık hak ile batıl iyice ayrılmıştır. Tağutarı inkar edip Allah'a iman eden kimse, kopmak bilmeyen sağlam bir kulpa sarılmıştır…” (Bakara, 2/256) buyurulark, Allah'a kulluğa/imana yönelen kişinin, en sağlam yolu seçtiği belirtilmektedir. Yüce Rabbimiz, الَّذِينَ
يَنقُضُونَ
عَهْدَ
اللَّهِ مِن
بَعْدِ
مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ
اللَّهُ بِهِ
أَن يُوصَلَ
وَيُفْسِدُونَ فِي
الأَرْضِ
أُولَئِكَ
هُمُ
الْخَاسِرُونَ “Onlar, Allah'a verdikleri sözü, pekiştirilmesinden sonra bozan, Allah'ın korunmasını emrettiği bağları (imân, akrabalık, beşeri ve ahlaki bütün ilişkileri) koparan ve yeryüzünde bozgunculuk yapan kimselerdir. İşte onlar ziyana uğrayanların ta kendileridir” (Bakara, 2/27) buyuruyor. Bir başka âyette ise şu ihtar var:
وَالَّذِينَ
يَنقُضُونَ
عَهْدَ

اللّهِ مِن
بَعْدِ
مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ
اللّهُ بِهِ
أَن يُوصَلَ
وَيُفْسِدُونَ فِي
الأَرْضِ
أُوْلَئِكَ
لَهُمُ
اللَّعْنَةُ
وَلَهُمْ
سُوءُ
الدَّارِ “Allah’a verdikleri sözü, pekiştirilmesinden sonra bozanlar, Allah’ın korunmasını emrettiği şeyleri (akrabalık bağlarını) koparanlar ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarırlar var ya; işte lanet onlara, yurdun kötüsü (cehennem) de onlaradır” (Ra’d, 13/25). Buna göre sıla-i rahimin çekirdeğini Allah ile olan kulluk ya da O’na olan imân bağı teşkil etmektedir. Başka bir ifadeyle Allah’a imân, sıla-i rahmin esasıdır. Allah’a verdikleri sözden dönemler, imandan dönemüş kimselerdir. İmanından dönemler ise, Rabbi ile kalbî bağı, yani “sılasını” kesenlerdir. Bu açıdan düşünüldüğünde imanın, namazın, orucun, haccın ve diğer bütün salih amellerin Allah’a olan sılanın göstergeleri olduğu söylenebilir. Yakınlarla Olan Sıla Dînimiz, yakınlar arasındaki ilişkilerin sağlam, sıcak ve devamlı olmasına, onların birbirine maddeten ve mân destek olmalarına çok önem vermektedir. Yakınların haklarını gözetmek, Allah ve Resulünün ısrarla emrettiği şeylerdendir. Kur’an-ı Kerim’de,
وَأُوْلُواْ
الأَرْحَامِ
بَعْضُهُمْ
أَوْلَى
بِبَعْضٍ فِي
كِتَابِ
اللّهِ * “…Birbirinin mirasçısı olan akraba (rahim sahipleri), Allah’ın Kitab’ına göre birbirine daha yakındırlar” (Enfal, 8/75) anlamındaki âyet, yaratılış gereği akraba olanların, yakınlık derecelerine göre birbirlerine diğer insanlardan daha çok ilgi duyacaklarını, birbirlerini daha çok koruyacaklarını bildirmektedir. Rahim bağı, kan bağı, aile bağı gibi biyolojik ve sosyolojik faktörler, onları birbirlerine yakınlaştırmaktadır. İnsanın, önce kendi yakınlarına yardım etmesi, yaratılış yasasının gereğidir. Bu husus, Kur’an-ı Kerim’de değişik vesilelerle birkaç yerde dile getirilmiştir.[\[4\]](#)
وَآتِ ذَا
الْقُرْبَى
حَقَّهُ
وَالْمِسْكِ

[illegible]

عَلَى ذِي
الرَّحمِ
ثِنْتَانِ
صَدقَةٌ
وصِلَة “Yoksula bir şey vermek sadakadır.
Akrabaya bir şey vermenin ise iki sevabı vardır. Birisi sadaka sevabı, diğeri de akrabayı
görüp gözetme sevabıdır”[7] buyuruyor. Resûlullah (s.a.s.) sıla-i
rahimin önemini bir başka hadisinde şöyle dile getirmiştir: إن
الرحم شجنة من
الرحمن، فقال
الله: من وصلك
وصلته، ومن
قطعك قطعته: “Rahim
(akrabalık), Allah'ın rahmetinin eserlerindendir. Kim bu bağı korursa, Allah ona merhamet eder.
Kim onu koparırsa, Allah da ondan ihsan ve rahmetini keser.”[8] Bu hadisten
anlaşıldığına göre, akrabalık, Allah’ın rahmeti olarak nitelenmiş ve bu rahmete
ulaşabilmenin yolu akrabalık bağının muhafazasına bağlanmıştır. İnsan olarak
Allah’ın ihsan ve rahmetine ne derece muhtaç olduğumuz izahtan vârestedir.
Çağımızda insanların birbirinden uzaklaştığı, yalnızlığı tercih ettiği bir gerçektir. Oysa
İslâm, aile, akraba ve toplum olarak beraber, birlikte yaşamayı emretmektedir. Zira
birliktelikte güç, paylaşım ve yardımlaşma vardır. İnsanların problemleri,
üzüntü ve kederleri paylaşıldığı takdirde hafifler. Akrabalık bazında
sağlanamayan bu birlikteliğin toplumsal bazda sağlanması elbette zordur. Şu
nakledeceğimiz hadis de akrabalık bağlarının gözetilmesi konusunda bize bir fikir
vermektedir. الرَّحِمُ
مُعَلَّقَةٌ
بِالْعَرْشِ.
تَقُول: مَنْ
وَصَلَنِي
وَصَلَهُ
اللّهُ.
وَمَنْ
قَطَعَنِى
قَطَعَهُ
اللّه: “Rahm Arş’a tutunmuş, akrabalık
Arş’ın Rabbine sığınmış ve şöyle demiştir; 'Beni görüp gözeteni
Allah gözetsin, benimle ilgiyi kesenden de Allah rahmetini kessin.”[9] Bir adam
Peygamberimize sordu: يا رسول
الله! إن لي
قرابة: أصلهم
ويقطعوني.
وأحسن إليهم
ويسيئون إلي.
وأحلم عنهم
ويجهلون علي - Ey Allah'ın
elçisi, benim yakınlarım var. Ben onları ziyaret ederim, onlar bana gelmez. Ben onlara iyilik
ederim, onlar bana kötülük eder. Ben onlara yumuşak davranırım, onlar bana
kaba davranır. Peygamberimiz: فقال "لئن

كنت كما قلت،
فكأنما تسفهم
المل.ولا يزال
معك من الله
ظهير عليهم،
ما دمت على ذلك
“Eğer dediğin gibi isen, onlara sıcak kül yutturmuş oluyorsun. Sen böyle
davrandığın sürece, Allah’ın yardımı seninledir.”[10] Hadis-i Şerifte
geçen “onlara sıcak kül yediriyor gibisin” ifadesi bir benzetmedir.
Peygamberimiz, kişinin akrabasına karşı bu örnek davranışı karşısında, onların çirkin
davranışlarından ötürü başlarına gelecek elem ve ıstırapı, sıcak kül yiyenin
ıstırabına benzetmiştir. Başka bir ifadeyle akrabasının anlayışsızlığına göz yuman,
kötülüğünü iyilikle/anlayışla karşılayan, kabalığını bağışlayan bir
kimse, ilahi emre uymanın ve onu uygulamanın derin hazzını ve huzurunu tadarken, ona
kötü davranan yakınları, yaptıklarından dolayı bir müddet sonra elem ve
pişmanlık duymaya başlarlar. Bu asîl davranış karşısında ezilir, perişan olurlar. Bir
başka hadiste Peygamberimiz (a.s), لا يدخل
الجنة قاطع “Akrabasıyla
ilişkiyi kesen (cezasını çekmeden veya affedilmeden) Cennet'e giremez”[11]
buyurmuştur. Bir sahâbî, Peygamberimize, دلني
على عمل أعمله
يدنيني من
الجنة
ويباعدني من
النار.قال Ey Allah’ın
Resûlü! Beni cennete yaklaştıracak ve cehennemden uzaklaştıracak bir ameli
haber verir misiniz, dedi. Peygamberimiz, "تعبد
الله لا تشرك
به شيئا.وتقيم
الصلاة وتؤتي
الزكاة وتصل
رحمك “Allah’a ibadet eder, O’na
hiçbir şeyi ortak koşmaz, namazı doğru kılar, zekatı verir, yakınlarını ziyaret edersin. Adam
uzaklaşınca Peygamber (s.a.s) إن تمسك
بما أمر به دخل
الجنة"" "Emrolunduğu şeyleri yaparsa cennete girer”
[12] buyurdu. Sıla-i rahimin en güzeli akrabadan muhtaç olanları ziyaret ederek onlara
yardım etmek ve geçim darlıklarını hafifletmektir. Sıla-i rahim görevini ihmal etmek,
Allah’ın rahmetinin üzerimizden kesilmesine sebeptir. Peygamberimiz,
ليس الواصل
بالمكافئ
ولكن الواصل
الذي إذا قطعت
رحمه وصلها.“Akrabadan
gelen iyiliğe misliyle karşılık veren kimse tam manasıyla akrabasına sıla etmiş değildir.
Gerçek sıla, kendisiyle ilgiyi kesenleri görüp gözetmektir”[13]
buyurmuştur. Mümin kimse artık bu âyet ve hadisler karşısında yakınları ile
ilgisini kesemez. Onları rahatsız edici ve kabul edilemez davranışları karşısında bile onlara iyilik

ve nemli günlerdir. Oğru ilişkilerin menfaat temeli üzerine inşa edildiği, insanların oğru zaman kendilerine sağlayacağı menfaatler ile ilişkileri, başkalarıyla ilgilendiği, hatta kendinden önce başkalarını tanımlamaya kalkıştığı, uhrevi ve inançlı, boyutundan uzaklaşmaların yaşandığı, bunun sonucu olarak da oğru kez üst kattaki komşunun alt kattakinden habersiz yaşadığı, aileler ve yakınlar arasındaki irtibat ve ilişkilerin zayıfladığı, nesiller arasında kalın duvarların varlığı, vefa, haya, iffet gibi bizi biz yapan değerlerin kaybolmaya yüz tuttuğu bir dönemde yaşamaktayız. İşte söz konusu olumsuzlukların giderilmesi veya asgariye indirilmesinde sıla-i rahimin başka bir ifadeyle akrabalık bağlarının güçlendirilmesinin etkisi inkar edilemez. Bu itibarla bayramlar, birbirimizden kaçış anları değil birbirimize yakınlaşma anları olmalıdır. Başkalarını unutan insanın, kendisinin de onlar tarafından unutulacağı aittir. İnsanların zor gününde onların yanında yer almayan, zor gününde kimseyi yanında bulamayacaktır. Bu itibarla ana-babamızı, eşimizi dostumuzu unutmamalıyız. Müslümanlar arasında kardeşlik hakları bulunmasının yanı sıra, yakınlar arasında bir de sıla-i rahim kapsamında ele alınacak haklar olduğunu hatırimızdan çıkarmamalıyız. Gerçekten de sıla-i rahim, insanları boncuk taneleri gibi bir araya getiren ipliğe benzer. Bu bağı koparmak hoş görünmediği gibi, güçlendirmek ve vücutlandırmak. Akrabalarını ihmal edip, ziyaret etmeyen kimselerin bulundukları meclise Allah'ın rahmetinin inmemesinden baskı tehdit olur mu? Yardım Önce Akrabaya Sadaka ve zekat gibi mali ibadetlerimizde öncelik bakmakla yükümlü olmamız fakir ve muhtaç; yakınlarla verilmelidir. Eğer kişinin kendi hısımlarında muhtaç; insanlar var ise, sadaka ve zekatlarımızı vermede onlara öncelik tanımamız gerekir. Akrabaya iyiliğin öncelikli, onların yakınlık derecesine, ihtiyaç durumlarına, bizim de maddi cömürümüzle gereği kadar değişimlik güçlendirir. Amcalar, dayılar, teyzeler ve bunların çocukları akrabamızdır. Sıla-i rahimi, salt ziyaret olarak algılamak isabetli değildir. Sıla-i rahim, yakınlarımızla maddi ve manevi, söylem-eylem olarak dayanışmanın, baskılaşmanın ifadesidir. Akrabaya iyilik, fakir bir akrabanın ihtiyacını gidermekle olabileceği gibi, buna güçlendirilmez, yetmiyorsa şefkat ve sevgiyi güçlendirir bir ziyaretle, hatta güçlendirilmez bir söz veya bir güçlendirilmezle de olabilir. Gerek Kur'an'da gerek Hz. Peygamber'in hadislerinde, güçlendirilmez bir sözün insanları incitecek veya onurunu zedeleyecek maddi yardımdan daha iyi olacağı ifade edilmektedir. 1602;1614;1608;1618;1604;1612;1605;1617;1614;1593;1618;1585;1615;1608;1601;1612;1608;1614;1605;1614;1594;1618;1601;1616;1585;1614;1577;1612;1582;1614;1610;1618;1585;1612;1605;1617;1616;1606;1589;1614;1583;1614;1602;1614;1577;1613;1610;1614;1578;1618;1576;1614;1593;1615;1607;1614;1575;1571;1614;1584;1611;1609;1608;1614;1575;1604;1604;1617;1607;1615;1594;1614;1606;1616;1610;1617;1612;1581;1614;1604;1616;1610;1605;1612; Güz ve bağışlama, peşinden eza (günümlü kırma) gelen bir sadakadan daha iyidir. Allah her bakımdan sınırsız zengindir, halimdir (Bakara, 2/263) anlamındaki âyet, bu hususa işaret etmektedir. Bu bağlamda Peygamber (s.a.s.)’n de, 1608;1575;1604;1603;1614;1604;1616;1605;1577;1615;1575;1604;1591;1610;1576;1577;1615;1589;1614;1583;1614;1602;1577;1612; Güz süz

sadakadır”[15] ifadesi ne kadar da anlamlıdır. Nice yüklü paraların, malın, tamir edemeyeceği kırık kalpleri, dünyası kararmış insanları, selam gibi nasılsınız gibi bir sevgi ve şefkat süzüğü hayata dündürebilmektedir. Dinimizin bir insana hayat vermeyi bütün insanlara hayat vermekle eşdeğer tuttuğunu [16] zihinlerimizde canlandıralım. Süz, fiil ve davranışlarımızı, bu zaviyeden bakarak bir daha güzden geçirelim. SONUç Toplumsal hayatta hemen her şey bizim hedeflediğimiz, arzuladığımız şekilde cereyan etmeyebilir. Yakınlar arasında da zaman zaman çeşitli sebeplerle hoş olmayan hadiselerle karşılaşmak mümkündür. Bu bağlamda akrabamız bizi terk etse, gürüşmek istemese, hatta kötülük yapsa bile şuurlu bir müslüman olarak, akrabalık bağını kopmamlayız. Akriba ve dost ziyaretlerini asla kü ç çmsememeliyiz. Sila-i rahmi, bizim Allah rızasını kazanmasına vesile olacak bir amel olarak algılamalıyız. Bu düşünce ile başta ana-babamız, kardeşlerimiz, dostlarımız olmak üzere imkanlarımız ç çsünde yakınlarımızın ziyaretlerine gidip hal ve hatırlarını sormalı, sıkıntı ve üzüntülerini paylaşmalı, problemleri varsa, imkan nispetinde ç çzümüne yardımcı olmalıyız. Bunu dinimizin bir gereği olduğunu unutmamalıyız. Ayrıca akriba ile ilgiyi koparmanın ve onlara kötü davranmanın, büyük günahlardan olduğunu da hatırimızdan çıkarmamalıyız.

[1] Bu bölüm, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı Dr. Yaşar YİĞİT tarafından kaleme alınmıştır. [2] Yazır, Hamdi, Hak Dini Kur’&an Dili, VIII, 5936. İstanbul ty,. [3] Tatç, Mustafa, Yücus Emre Dîvînı I, s.35; Akar, Metin, Doğumunun Yediyüz Ellinci Yılında Yunus Emre, s.10. [4] Bakara, 2/83, 177; Nahl, 16/90; Enfal, 8/75, Ahzab, 33/6, Rîm, 30/38. [5] Zîriyît, 51/56. [6] Buhari, Edeb 12. VII, 72. [7] Tirmizi, Zekît 26. III, 46. [8] Buhîrî, Edeb, 13. VII, 73. [9] Müslim, Birr, 6. IV, 1981. [10] Müslim, Birr, 6. IV, 1982. [11] Buhîrî, Edeb, 11. V, 72. [12] Müslim, İman, 4. I, 43. [13] Buhîrî, Edep, 15.VII, 73. [14] Buhari, Edeb, 13, VII, 72; Müslim, Birr, 6. IV, 1980. [15] Müslim, Zekît, 16. I, 699. [16] Mîide, 5/32.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)